

OP ÉÉN BEEN KUN JE NIET LOPEN; VERHALEN HELPEN JE VERDER...

'Er zijn maar weinig zaken die de mens een leven lang met zich meedraagt. Het meeste gaat vroeg of laat stuk, raakt kwijt, verbrandt, wordt gestolen, vernield of afgenomen. Zelfs zaken waar je zorgvuldig voor zorgt, zijn hun bestaan niet zeker. Ik kan het weten. Ik ben in mijn leven veel kwijtgeraakt. Zelfs het allerkostbaarste.'

Benny Lindelauf draagt zijn leven lang al verhalen bij zich. Het kan even duren, maar dan weet hij opnieuw te verrassen met een boek dat een eigen wereld oproept maar ook bijzonder vertrouwd voelt. Wat is het elke keer een feest om als lezer mee te gaan met de evocatieve kracht van zijn fantasie. En wat voelt het als een gemis als je als leraar van leerlingen tussen 11 en 15 jaar nog nooit gewerkt hebt met één van zijn boeken. Zijn recente *Hele verhalen voor een halve soldaat* is in deze dorre COVID-dagen een lichtpuntje waarmee je kinderen aan het lezen kunt krijgen. Mocht een hele roman te veel gevraagd zijn, dan voldoet toch zeker wel een los avontuur. Het moet niet moeilijk zijn om een passend fragment boeiend voor te lezen voor de camera: vader of moeder gaat vanzelf meeluisteren en de plaatselijke boekhandelaar wordt weer eens gesteund...

Het boek is opgezet als een oeroude raamvertelling – zes op zichzelf staande verhalen krijgen hun plek binnen een groter geheel – en binnen dit kader gunt Lindelauf ook een aantal eerder gepubliceerde teksten een tweede leven waarbij ze opnieuw opgepoetst zijn en hun glans beslist niet verloren hebben. Zes broers wonen met elkaar in oorlogstijd in een landelijke omgeving; ze worden om de beurt opgeroepen om hun dienstplicht te vervullen en daar gaan ze dan...

'VIJF broers had Oudstebroer, allemaal jonger dan hij. Geen van hen was ooit eerder een oorlog in gegaan.'

De eerste die zijn laarzen versleet, de eerste wiens slappe hoed natregende en wegwaaide. Hij was ook de eerste die sliep in een hooiberg, in de takken van een immense boom, en hij was de eerste die de nacht doorbracht in een speelgoedwinkel. Het stond als enige nog overeind in een platgebrand stadje zonder naam. In de hoek van de leeggeroofde winkel vond hij een halve, verschroeide lappenpop, die hem als hoofdkussen diende.'

Hij gaat op avontuur en weet alleen dat hij zich op een speciale plek moet melden voor hij mee kan vechten. Als lezer snap je dan wel dat hij richting het front zal lopen, maar voordat hij daar is aanbeld, moet hij zich eerst melden bij een nagenoeg verlaten en vervallen wachtpost midden in de woestijn. Bij een opgelapte, vale grote tent zit een man voor een slagboom. Voor Oudstebroer mag passeren moet hij een geschenk voor de vrede (feitelijk dus oorlogsbuit) achterlaten en daarmee start het eerste verhaal. Oudstebroer steekt van wal, maar verbindt er wel een voorwaarde aan. Hij weet wat zijn verhalen waard zijn en is bepaald niet bang.

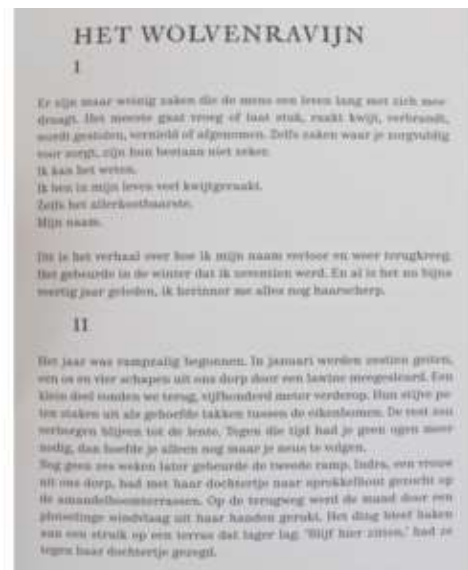
De voorwaarde blijkt een verbindende schakel te worden en daarmee bewijst hij niet alleen de lezer, maar ook een van zijn broers op een later moment een essentiële dienst. Dat de wacht op zijn beurt akkoord is gegaan, heeft natuurlijk te maken met zijn standplaatsgebondenheid: zijn leven bestaat voor het grootste deel uit wachten, geschenken aannemen en de tent oplappen. Deze wachter met zijn slepende tred doet onwillekeurig denken aan de gehandicapte kok Tortot, hoofdpersoon in een eerder oorlogsboek van het duo Lindelauf/Volbeda. Diens ongeëvenaarde lekkernijen, met een zwart randje, keren terug in het eerste verhaal: wat is er veel te genieten voor zowel de eerste lezers als de doorgewinterde volgers van de auteur.

*'Waar geurt het hemels in elke steeg?
Badoum, Badoum, Badoum,
Waar stooft de pot, waar rijst het deeg?
Badoum, Badoum, Badoum,
En wie bakt ze bruin, wie is dat dan?
Antoine! Antoine! Antoine!'*

De wachter had om een smakelijke vertelling gevraagd en wordt door Oudstebroer op zijn wenken bediend: Antoine is een kok waarbij je het water in de mond loopt. Hij is uit Parijs komen lopen naar Badoum en vestigt zich als pasteibakker in het plaatsje – de dorpsgenoten zijn blij, want hun plek wint in aanzien door de roem van Antoine. Helaas komen ze er te laat achter dat er een groot geheim schuilt in de roem van Antoine...

De wacht zal aan de andere broers vragen om een verkoelend, een zinderend heet en ook een verrassend verhaal, zodat Lindelauf ons smakelijke happen kan voorschotelen die steeds verrijker worden opgediend. Het slotverhaal is het allerbeste dessert dat je kunt wensen:

LITERATUUR

Hoe Tortot zijn vissenhart verloor, Benny Lindelauf, ill. Ludwig
Volbeda, Querido 2016 (bekroond met de Gouden Lijst voor
het beste jeugdboek van 2016 voor de wat oudere jeugd)
Hele verhalen voor een halve soldaat, Benny Lindelauf, ill. Ludwig
Volbeda, Querido 2020

OVER DE AUTEUR

Hugo van den Ende is hogeschooldocent Taal op
Hogeschool KPZ.